

Hurdal kommune

Planstrategi Hurdal kommune 2020 – 2023

Vedtatt av kommunestyre i Hurdal kommune den 17.6.2020 (PS 20/60)

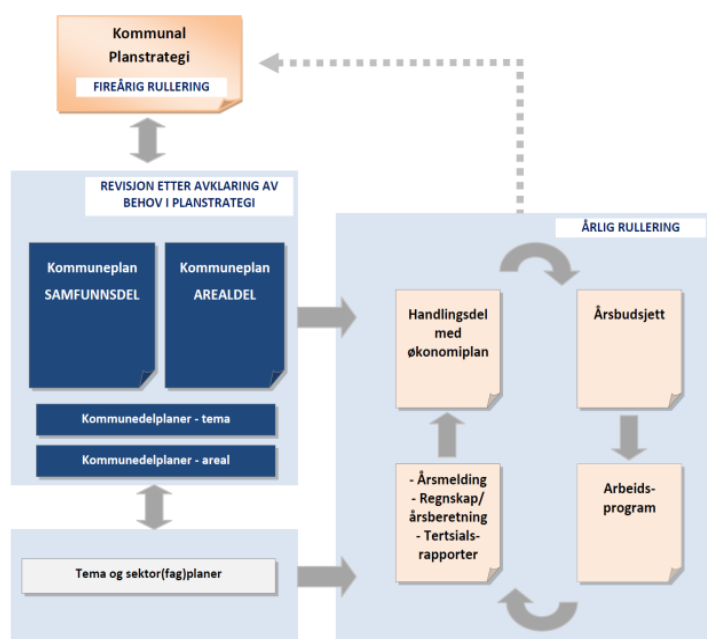
Bakgrunn og formål

Kommunestyret skal etter PBL § 10 minst én gang i hver valgperiode, og senest innen ett år etter konstituering, utarbeide og vedta en kommunal planstrategi. Planstrategien bør omfatte en drøfting av kommunens strategiske valg knyttet til samfunnsutvikling, herunder langsiktig arealbruk, miljøutfordringer, sektorenes virksomhet og en vurdering av kommunens planbehov i valgperioden. Kommunen skal i arbeidet med kommunal planstrategi innhente synspunkter fra statlige og regionale organer og nabokommuner.

Kommunen bør også legge opp til bred medvirkning og allmenn debatt som grunnlag for behandlingen. Forslag til vedtak i kommunestyret skal gjøres offentlig minst 30 dager før kommunestyrets behandling.

Ved behandlingen skal kommunestyret ta stilling til om gjeldende kommuneplan eller deler av denne skal revideres, eller om planen skal videreføres uten endringer. Kommunestyret kan herunder ta stilling til om det er behov for å igangsette arbeid med nye arealplaner i valgperioden, eller om gjeldende planer bør revideres eller oppheves.

Figur 1 viser kommunens plansystem med de planer som revideres årlig og de som vurderes i forbindelse med planstrategien for den politiske 4- års perioden.

Figur 1. Kommunenes plansystem

Nasjonale forventninger

Regjeringen har fastsatt nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging ved Kgl. res. av 14.05.2019 (se vedlegg under andre dokumenter).

Satsingsområder i de nasjonale forventningene:

- ✓ Å skape et bærekraftig velferdssamfunn
- ✓ Å skape et økologisk bærekraftig samfunn gjennom blant annet en offensiv klimapolitikk og en forsvarlig ressursforvaltning
- ✓ Å skape et sosialt bærekraftig samfunn
- ✓ Å skape et trygt samfunn for alle

Regjeringen har bestemt at FNs 17 bærekraftsmål, som Norge har sluttet seg til, skal være det politiske hovedsporet for å ta tak i vår tids største utfordringer. Det er derfor viktig at bærekraftmålene blir en del av grunnlaget for samfunns- og arealplanleggingen.

Regionale forventninger

Fylkeskommunen

For Viken – regionen vil det grunnet fylkessammenslåingen bli et opphold i vedtak av nye regionale planer. Men de gamle gjelder inntil ny regional planstrategi er på plass.

Gjeldende regional planstrategi for Akershus (2017-2020) – har følgende prioriterte temaer:

- Oppfølging av vedtatte regionale planer i samarbeid med partnerskapet *f*
- Ferdigstilling og gjennomføring av pågående planprosesser. *f*
- Det utarbeides ingen nye regionale planer utover det som er avklart i regional planstrategi for 2013- 2016
- Regional plan for areal og transport i Oslo og Akershus (Plansamarbeidet)

Annen regional strategi

- Samferdselsstrategi for Gardermoregionen (se vedlegg)

Fylkesmannens forventninger

Fylkesmannen meddeler sine forventninger til kommunene gjennom årlige forventningsbrev. Fylkesmannen baserer sine forventninger på statlige planretningslinjer og andre nasjonale føringer gitt gjennom vedtatte meldinger til Stortinget, retningslinjer, rundskriv, lovverk m.m. Fylkesmannen gir en tematisk oversikt over viktige prioriteringer og premisser for den kommunale planleggingen etter plan- og bygningsloven. Dette er ment som et verktøy og hjelpemiddel for kommunene. Under angis de temaer som fylkesmannen vektlegger for 2020. For utfyllende tekst om temaene henvises det til vedlegg 4.

Temaer i brevet til kommunene for 2019 -2020 er følgende:

- Bærekraftig arealutvikling
- Folkehelse og boligsosiale hensyn
- Samfunnssikkerhet
- Klimatilpasning og naturbaserte løsninger
- Snøhåndtering
- Jordvern og økt matproduksjon
- Strandsone, vassdrag og vannkvalitet
- Fjellområder

- Masseforvaltning
- Digitalisering og effektivisering
- Samordning og interesseavveining

Kommunens egne føringer og planverk

Gjeldende kommuneplan, med samfunnsdel og arealdel, 2018-2040 - vedtatt 13.06.2018

Vedtatte føringer i kommuneplanen:

- ✓ «Vi skaper et bærekraftig samfunn, som er karbonnøytralt eller bedre, har økonomisk vekst og tilfører innbyggere og besøkende økt livskvalitet.»
- ✓ «Hurdal kommune skal legge til grunn FNs bærekraftsmål i sitt arbeid, spesielt innenfor areal og samfunnsplanlegging, næringsutvikling og tjenesteproduksjon/-utvikling»

Kommuneplanens samfunnsdel beskriver strategiske valg og viktige utfordringer knyttet til hvordan Hurdalssamfunnet skal utvikle seg fremover. Hvilke utfordringer har vi i dag, og hvordan skal vi møte disse? Til å belyse disse utfordringene har kommunen valgt bærekraft og bærekraftig utvikling som overordnede og førende prinsipper.

Med bærekraftig utvikling mener man:

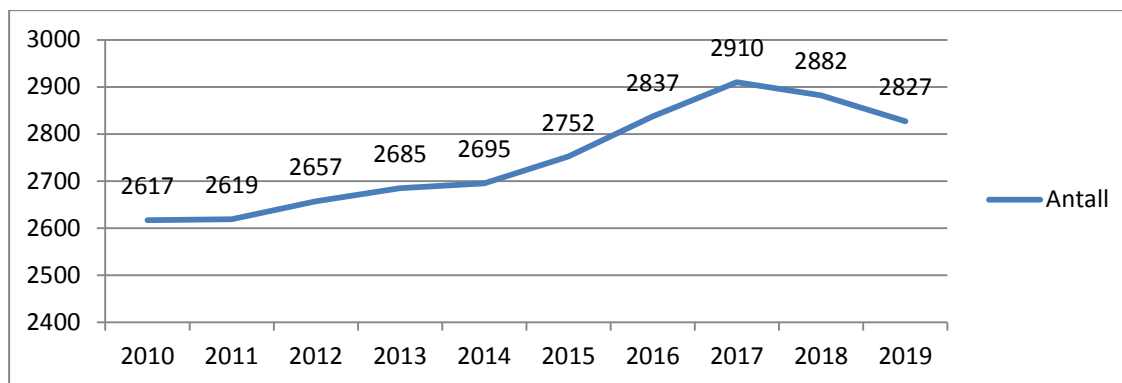
- **Økonomisk Bærekraft:** Økonomisk styring og forsvarlig økonomisk utvikling innenfor den kommunale tjenesteytingen er helt sentralt i utviklingen av et godt lokalsamfunn. Tilsvarende gjelder å legge til rette for vekst og soliditet rundt næringsutvikling og andre prioriterte satsningsområder.
- **Sosial bærekraft:** En samfunnsutvikling som fremmer folkehelse og minske sosiale skiller. Vi skal sørge for at Hurdalssamfunnet er inkluderende for alle grupper, og bidrar til god livskvalitet.
- **Miljømessig bærekraft:** Klima er vår tids viktigste utfordring, og legger premisser for hvordan vi lever og forbruker i dag, og hvordan vi vil bo og leve i fremtiden.

Andre føringer fremgår av de til enhver tid gjeldende kommunedelplaner og temaplaner som angår den enkelte virksomhet eller fagområde.

Arealbruk, miljøutfordringer, sektorenes virksomhet og en vurdering av kommunens planbehov i valgperioden.

Utviklingstrekk

Kommuneplanen 2018 – 2040 har for de første årene stipulert en befolkningsutvikling på 3 % årlig økning av befolkningstallet. Nå på starten av 2020 ser en at utviklingen i antall mennesker er en annen, med en vesentlig nedgang i antall innbyggere. Siden innbyggertallet hadde en topp i 2017 på over 2900 er tallet 2827 i 3. kvartal 2019 (figur 2). Dette er en utfordring for kommunen da antall innbyggere påvirker nivået og fordelingen av kommunale gebyrer og det øvrige inntektssystemet til kommunen. Med store investeringer som kommer innenfor blant annet vann og avløp er det helt avgjørende at man snur en negativ utvikling når det gjelder befolkningstall.

Figur 2. Utviklingen i antall innbyggere siden 2010 i Hurdal.

Aldersprofilen på en fremtidig befolknings sammensetning vil i vesentlig grad avhenge av profilen til boligprosjektene som realiseres i Hurdal. Uavhengig av dette har Hurdal en befolkning som blir eldre og som vil gi kommunen økt tjenestebehov innen eldreomsorg. Fra ca. 2020 øker andelen av befolkningen som er over 70 år. Andel barn under 12 år vil også øke og stiller krav til kommunes tjenestetilbud innenfor oppvekst.

En rekke faktorer spiller inn på de utviklingstrekkene vi ser for Hurdal. Hva betyr dette for oss som bor og jobber i kommunen? Hvordan ser samfunnet vårt ut i dag, og hvilket samfunn ønsker vi å være i framtida? Kommuneplanens samfunnsdel peker på følgende utfordrende områder:

- Vekst i antall innbyggere skal sentreres omkring Hurdal sentrum
- Lav andel av befolkningen med høyere utdanning
- Høyt frafall på videregående skole
- Nedgang i antall arbeidsplasser lokalt
- Lav skatteinngang til kommunen
- Anstrengt kommuneøkonomi
- Overvekt blant barn og unge
- Høy andel livsstilssykdommer

Helsetilstanden til innbyggerne i Hurdal er utfordringer som omhandler dårlig tannhelse, økende grad av overvekt og livsstilssykdommer, samt psykiske lidelser og muskel- og skjelettplager. Frafall i videregående skole er høyt, og vi har som mål at alle skal fullføre et videregående løp. Det er ikke utdanningen i seg selv som er det viktigste, men hva utdanningen kan føre til videre, noe som er sentralt i forhold til hvordan helsen utvikler seg. Mange avgjørende faktorer for helse varierer med utdanning; materiell levestandard, arbeidsforhold, livsstil og psykologiske belastninger. Forskjeller i utdanningen kan bidra til forskjeller i inntekt, som videre fører til ulikheter i levestandard og materiell trygghet.

Utvikling innen befolkningsvekst, alderssammensetning, grad av barnefattigdom, helsetilstand i befolkningen, arbeidsløshet og næringsutvikling vil påvirke flere av kommunens tilbud og tjenester, f.eks. helse, pleie og omsorg, kultur og fritidsaktiviteter, økonomi og boligpolitikk.

Vurdering av behovet for revidering av kommuneplanen.

Kommuneplanen for Hurdal kommune ble vedtatt i juni 2018, med revidering av både samfunnsdel og arealdel. Prosessen som ble gjennomført var grundig og med god involvering fra grunneiere og innbyggere.

Kommuneplanens samfunnsdel

Kommuneplanens samfunnsdel ble politisk vedtatt i 2018. Hurdal kommunes samfunnsdel ivaretar overordnede føringer fra myndigheter, og er et oppdatert og levende dokument som fungerer som et godt styringsverktøy for kommunen. Rådmannen ser det som ikke hensiktsmessig å rullere denne planen. En samfunnsdel bør som minimum ha en levetid på 4 år for den fornyes. Planarbeid er ressurskrevende og omfattende prosesser, og i den forbindelse bør andre eldre planer, eller planer kommunen har større behov for prioriteres i denne planperioden.

Kommuneplanens arealdel

Planen gjorde ganske store grep med bakgrunn i at den skulle vedtas etter retningslinjer gitt i regional plan for areal og transport for Oslo og Akershus. Blant annet ble det vedtatt å fjerne mange utbyggingsarealer som var i strid med planens retningslinjer samt utbyggingsarealer som kommunen vurderte til ikke å være hensiktsmessig å ha i planen. Til tross for dette inneholder gjeldende kommuneplan store områder for utbygging. Arealene er større enn det man får realisert frem til neste gang kommunen skal vurdere behovet for rullering av arealdelen, både innenfor boligbygging, næring og fritidsboliger. Som del av kommuneplanen ble det vedtatt et område rundt sentrum hvor hoveddelen av all bolig og næringsutvikling skal skje Innenfor dette området er det regulert for flere hundre nye boenheter gjennom bla. områderegulering Hurdal sentrum. I tillegg inneholder kommuneplanen mulighet for utvikling av 500 – 600 fritidsboliger.

Lett revidering

For å sikre vekst og utvikling ønsker Hurdal kommune å være en ja-kommune som strekker seg etter å finne gode løsninger for folk som vil bygge eller starte næring. For å oppnå dette er det nødvendig med en lett revidering av kommuneplanens samfunnsdel og bestemmelsene til arealdelen. Gjennomføring av dette skal skje i løpet av 2021.

Miljø

Kommunestyre gjorde den 11.12.2019 følgende vedtak:

- Siden vi er en kommune med store skogområder og har få innbyggere, tar Hurdal som kommune opp vesentlig mer klimagasser enn vi slipper ut. Dette fritar oss imidlertid ikke for et felles ansvar for å redusere klimagassutslippene. Vi ber om at det lages en plan for reduksjon av klimagassutslipp, og at det undersøkes hvordan dette kan måles på en effektiv og rasjonell måte

Rådmannen vil i løpet av 2020 følge opp kommunestyrets vedtak gjennom et eget prosjekt for å komme frem til plan for reduksjon av klimagassutslipp samt målemetoder for dette.

Ut over dette har gjeldende kommuneplan og dens bestemmelser klare rammer for hvilke miljøkrav som stilles til nye utbygginger og tiltak. De aller fleste nye bolig – og næringsprosjekter vil nå måtte skje innenfor område for sentrumsplanen. Områderegulering for Hurdal sentrum har detaljerte målsettinger og krav for de tiltak som skal skje i planområde, med eget miljøoppfølgingsprogram. Det er gitt 10 punkter som skal være førende for utviklingen her, og de fleste av disse har miljøaspekter ved seg. Kommunens prioritering og utvikling for å være et attraktivt lokalsamfunn vil derfor preges av å søke bærekraftige løsninger i alle ledd og fremme innovasjon innen bærekraft.

Kommunens egne planer innenfor natur, vilt – og miljø er i all hovedsak utdatert. Rammeplan for hjorteviltforvaltning må rulleres tidlig i perioden da den går ut i løpet av 2020 og er det politiske grunnlaget for det meste av hjorteviltforvaltning i kommunen. Kommunen har i tillegg egne planer for biologisk mangfold, plan for fiskeforvaltning og plan for viltet. Rådmannen vil anbefale at man iverksetter et samlet arbeide som omfatter alt biologisk mangfold gjennom en egen kommunedelplan for biologisk mangfold etter mal fra miljødepartementet. I og med at deler av datagrunnlaget/kunnskapsgrunnlaget kommunen har på dette området er utdatert anbefales det at dette arbeide kommer så tidlig i perioden som mulig. I planstrategien settes planen opp som plan for året 2023, men dette bør fremskyndes hvis en kan prioritere ressurser for gjennomføring av arbeidet tidligere.

Boliger

En viktig forutsetning for befolkningsutviklingen er at det bygges tilstrekkelig antall boliger og at det bygges boliger for folk med ulike behov og ønsker. Selv om det skjer et betydelig gjenbruk av eksisterende boliger på markedet, er det også et klart og målrettet behov for nye boliger. Bygging av nye boliger i Hurdal har nesten stanset helt opp, og er nå langt fra aktiviteten som kommuneplanen har målsettinger om. Det er ønskelig med en boligbygging som er i takt med, og stimulerer befolkningsutviklingen og dette krever en offensiv kommunal boligpolitikk. Som del av dette vil det i løpet av 2020 bli lagt frem en bolig – sosial handlingsplan for politisk behandling. I den ligger det bla. hvordan kommunen skal jobbe for å framskaffe egnede boliger og hjelpe vanskeligstilte på boligmarkedet. Ut over dette har kommunen iverksatt et eget administrativt arbeide for om mulig få fortgang i realisering av boligbygging, spesielt innenfor områdeplan sentrum.

Arbeidsplasser og næringsutvikling.

Økt bosetting og befolkningsvekst i Hurdal forutsetter at det er tilgang på arbeidsplasser. Hurdal er og vil alltid være en kommune hvor man hovedsakelig må pendle til og fra jobb. Jobbmarkedet ligger ikke langt unna, med Oslo flyplass en halvtime unna, og 1 time til Oslo. Men det er også viktig at man klarer å beholde og realisere nye arbeidsplasser i kommunen. Et eksempel på dette er Flaen industriområde hvor ny aktivitet har skapt mange nye arbeidsplasser lokalt. Mulighetene er mange, og med etableringene på Flaen ser en at Hurdals beliggenhet ikke er til hinder for å etablere ny næring. Næringsutvikling krever blant annet at den offentlige plan – og byggesaksbehandlingen er forutsigbar, noe som Hurdal kommune ønsker å legge til rette for. Nye tekniske grep innenfor saksbehandling av plan – og byggesaker er blant tiltakene som vil gjøre det enklere og raskere å få behandlet saker i kommunen.

I Hurdal skal vi også satse på å opprettholde ei aktivt landbruksnæring, det vil si aktiviteten innenfor jordbruk, husdyr og skogbruk. Det er mange gode grunner til dette, blant annet å opprettholde og utvikle matproduksjon, vedlikehold av kulturlandskap og biologisk mangfold, ta vare på arbeidsplasser i bygda osv.. . Ivaretagelse av et aktivt og mangfoldig landbruk er selvsagt også et viktig element i kommunens bærekraftssatsing. For planperioden legges det opp til å etablere en ny strategisk plan for landbruket for enda bedre innretting av de kommunale landbrukstjenestene. En overflytting av stadig flere oppgaver til kommunene fra fylket innenfor bla. tilskuddsordningene for landbruket aktualiserer en slik strategisk plan ytterligere.

Samfunnssikkerhet og beredskap.

Systematisk samfunnssikkerhets- og beredskapsarbeid handler om tiltak for å forebygge og effektivt kunne håndtere hendelser og situasjoner som truer liv, helse, miljø og viktige samfunnsverdier. Kommunen takler til daglig uønskede hendelser gjennom enheter som brannvesen, helsevesen osv. Det systematiske samfunnssikkerhets- og beredskapsarbeidet

handler om å forebygge og være forberedt på å håndtere situasjoner som er større enn de som det ordinære bistandsapparatet takler daglig. Kommunens ansvar for å forebygge at slike situasjoner oppstår er ikke minst viktig i denne sammenheng. Det generelle trusselbildet beskrives i kommunens ROS-analyse. Dette vil imidlertid endre seg noe over tid og det er derfor viktig til enhver tid å ha oppdaterte ROS-analyser. Planer som omhandler risiko, sårbarhet og beredskap kommer tidlig i planperioden da disse planene er det nødvendig å få rullert tidlig.

Digitalisering

Det har i mange år pågått en utvikling av digitalisering av tjenester og arbeidsmåter i kommunene. Dette er et utfordrende tema da det omfatter alle kommunes tjenester, ansatte, brukere osv.. En stor del av utfordringen er den kontinuerlige implementering av stadig nye programmer og digitale produkter. Det krever mye innsats og ressurser når nye systemer tas i bruk, både av kommunens ansatte og hos de som mottar tjenestene. Samtidig ser en at det er mulig for kommunen å ta ut gevinster i form av mindre behov for ressurser innenfor enkelte tjenester. For brukerne handler det om at de offentlige tjenestene blir enklere å bruke. Utfordringen er at ikke alle brukere har samme forutsetninger for å ta tjenestene i bruk, noe kommunen må ta hensyn til ved implementering av nye systemer.

For å være attraktive som et sted å bo og arbeide må også Hurdal har god bredbåndskapasitet å tilby sine innbyggere og næringsdrivende. Derfor jobber administrasjonen med prosjekter på dette for å få høyhastighets bredbånd ut i kommunen. For 2020 innebærer dette utbygging av bredbånd for to utvalgte områder, som del av et prosjekt innenfor Viken fylke. Satsingen til kommunen innenfor dette område avhenger av at kommunen får statlig støtte da det er svært kostnadskrevenende å bygge ut bredbånd.

Kommunikasjoner og samferdsel.

For Hurdal handler dette stort sett om gode stamveger inn og ut av bygda, noe som fra og med 2020 er fylkeskommunens ansvar. Like viktig for Hurdal er et godt busstilbud. Når det gjelder vegene har Hurdal kommune hatt et godt samarbeid med Statens vegvesen når det gjelder vedlikehold osv. av fylkesvegene i kommunen. Kommunen forventer at dette samarbeidet blir godt også med fylkeskommunen. For en kommune som Hurdal hvor så mange må pendle ut av bygda hver dag er det helt avgjørende at kollektivtilbudet opprettholdes og utvides. Et godt busstilbud er en avgjørende forutsetning for å lykkes med blant annet boligbyggingen i Hurdal sentrum. For administrasjonen er kollektivsatsingen alltid et prioritert område som en må jobbe med kontinuerlig.

Folkehelse

Kommunen er gjennom Folkehelseloven (2012) tillagt hovedansvaret for å drive et systematisk, kunnskapsbasert og langsiktig folkehelsearbeid gjennom sin planlegging, utvikling og tjenesteyting, innen alle sektorer. Det handler blant annet om å legge til rette for en god oppvekst, hindre frafall fra videregående skole, tilrettelegge for fysisk aktivitet, sunne valg, trygge skoleveier, et rikt kulturliv, inkludering, deltakelse og god samfunnsutvikling. Folkehelsearbeidet i kommunen er tverrsektorielt og det legges til rette for samarbeid med frivillig sektor og andre aktører. Kommunen skal ha oversikt over helsetilstand og påvirkningsfaktorer, fastsette overordnede mål og strategier for folkehelsearbeidet i kommuneplaner, samt iverksette tiltak for å møte kommunens folkehelseutfordringer og evaluere tiltakene. Det legges opp til å utarbeide en folkehelseplan i løpet av 2020.

Oversikt over planer 2020 – 2023

Under følger en oversikt over de planer rådmannen anbefaler utarbeidet/rullert i løpet av perioden 2020 – 2023.

Lett revidering

Det gjøres oppmerksom på at det legges opp til en lett revidering av kommuneplanens samfunnsdel og bestemmelser til arealdelen i 2021. Det understrekes at det ikke skal foretas en full kommuneplanrevisjon.

Plan	2020	2021	2022	2023	Kommentar
Kommuneplanens samfunnsdel					Årlig sak på klimaregnskap, lett revidering 2021
Kommuneplanens arealdel					Lett revidering 2021
Økonomiplan					Årlig
Områderegulering Rustad grendesenter					
Bolig - sosial handlingsplan					
Hovedplan VA					Inkl. saneringsplan og renoveringsplan
Oversiktsarbeidet - folkehelseplan					
Kulturminnevernplan					
Plan for samferdsel og trafiksikkerhet					
Strategiplan for landbruket i Hurdal					Jordbruk, husdyr og skogbruk
Overordnet ROS					
Plan for overordnet beredskap					
Rusmiddelpolitisk handlingsplan					
Robuste barn i Hurdal					
Overgang barnehage - skole					
Arbeidsgiverpolitikk					
Rammeplan for hjorteviltforvaltning					
Kommunedelplan for biologisk mangfold					
Kommunedelplan for anlegg og områder til idrett og friluftsliv					

Vedlegg

1. Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging ved Kgl. res. av 14.05.2019.
<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/nasjonale-forventninger-til-regional-og-kommunal-planlegging-20192023/id2645090/>
2. Regional plan for areal og transport i Oslo og Akershus (Plansamarbeidet)
<https://www.akershus.no/ansvarsomrader/planlegging/regional-planlegging/regional-planstrategi/>
3. Samferdselsstrategi for Gardermoregionen
<https://www.oru.no/no/Ovre-Romerike-Utvikling/Strategier-og-handlingsplaner/>
4. Fylkesmannens forventningsbrev 2019 -2020
https://www.fylkesmannen.no/globalassets/fm-oslo-og-viken/plan-og-bygg/fmov_forventninger_arealplanlegging_2019_2020.pdf
5. Kommuneplan for Hurdal kommune 2018 – 2040
<https://www.hurdal.kommune.no/publisert-innhold/politikk-og-organisasjon/kommuneplan/>